

Vergaderjaar 2018–2019

35 000 V

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2019

Nr. 83

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 15 juli 2019

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken over de brief van 2 mei 2019 inzake de gewijzigde versie van de reactie op het verzoek van de commissie over de voortgang van het onderzoek naar aanleiding van het bericht dat de verblijfplaats van de opdrachtgever van de moord op de IKON-journalisten is ontdekt (Kamerstuk 35 000 V, nr. 69).

De vragen en opmerkingen zijn op 21 mei 2019 aan de Minister van Buitenlandse Zaken voorgelegd. Bij brief van 1 juli 2019 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Pia Dijkstra

De griffier van de commissie,
Van Toor

1

Heeft het kabinet naar aanleiding van de Zembla-publicatie contact opgenomen met de nabestaanden van de IKON-journalisten?

Na de uitzending van de Zembla aflevering hebben medewerkers van de politie en van het Openbaar Ministerie, die betrokken zijn bij het onderzoek naar de moorden op de IKON-journalisten, contact gehad met de nabestaanden.

2

Wat is de laatste informatie die het kabinet ter beschikking heeft over het lopende onderzoek van het Openbaar Ministerie in El Salvador naar de moord op de vier IKON-journalisten?

De informatie die ik u verschafte via de Kamerbrief van 2 mei jl. is de meest recente informatie die ik kan delen over het onderzoek in El Salvador.

3

Is er sinds de Zembla-uitzending hoog-ambtelijk of politiek contact geweest over deze zaak met de Salvadoraanse autoriteiten? Zo ja, wanneer? Wat was de inhoudelijke strekking van dit contact?

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft meerdere malen op hoog-ambtelijk niveau contact gehad met de Salvadoraanse regering. Er is hierover meermaals contact geweest met de Salvadoraanse ambassadeur en ook de Nederlandse ambassadeur houdt zich actief met deze zaak bezig, zie ook het antwoord op vraag 4. In deze contacten werd benadrukt dat Nederland veel belang hecht aan deze zaak. Er is geen politiek contact geweest met de Salvadoraanse autoriteiten.

4

Zijn er diplomaten van de Nederlandse ambassade in Costa Rica naar El Salvador gereisd om over deze zaak te praten? Zo ja, wanneer?

De Nederlandse ambassadeur in Costa Rica reist met enige regelmaat naar El Salvador om op de hoogte te blijven van de stand van zaken van het onderzoek in El Salvador en om het aanhoudende belang dat Nederland hecht aan gerechtigheid in deze zaak te benadrukken. De ambassadeur heeft meerdere malen gesprekken gevoerd met de relevante politieke en justitiële autoriteiten. Daarnaast zoekt de ambassadeur ook met enige regelmaat de publiciteit op in El Salvador, om op deze manier meer aandacht voor de zaak te genereren. De zaak kwam bijvoorbeeld in het nieuws toen de ambassadeur in maart 2018 aanwezig was bij de aangifte in de IKON-zaak door de ngo's *Comunicándonos* en *Asociación para los Derechos Humanos (ASDEHU)*, namens een nabestaande. Ook financierde de Nederlandse ambassade de publicatie van het boek «La Emboscada» over het IKON-onderzoek, dat eind maart 2019 uitkwam.

5

Waar en wanneer is er direct contact geweest tussen de Nederlandse autoriteiten en de Salvadoraanse autoriteiten over deze zaak? Wat was de inhoudelijke strekking van dit contact?

Zie de antwoorden op vraag 3 en 4. Over contacten tussen de politie en het Nederlandse Openbaar ministerie en de Salvado-

raanse autoriteiten kan ik u in verband met het onderzoeksbelang niets berichten.

6

Klopt het dat Mario Reyes Mena op dit moment vervolgd zou kunnen worden onder Salvadoraans recht?

Ja.

7

Klopt het dat er op dit moment een amnestiewet in de maak is in El Salvador die vervolging van Mario Reyes Mena onder Salvadoraans recht onmogelijk zou maken?

In mei, vlak voor het aantreden van de nieuwe regering in El Salvador, dreigde inderdaad een nieuwe amnestiewetgeving te worden aangenomen. Indien aangenomen, zou dit mogelijk ook het Salvadoraanse onderzoek naar de IKON-zaak ernstig hebben bemoeilijkt.

De Nederlandse ambassadeur in Costa Rica heeft zich hier, in gezelschap van andere vertegenwoordigers van de internationale gemeenschap, publiekelijk tegen uitgesproken. De amnestiewetgeving is niet aangenomen. De sinds 1 juni aangetreden President Nayib Bukele heeft verklaard tegenstander van deze wet te zijn. De Nederlandse regering zal de situatie nauw blijven monitoren.

8

Heeft El Salvador de Verenigde Staten gevraagd om uitlevering van Mario Reyes Mena? Zo ja, wanneer?

9

Kan Nederland de Verenigde Staten om uitlevering vragen van Mario Reyes Mena, zoals Spanje heeft gedaan met Inocente Orlando Montano omdat er Spaanse staatsburgers onder zijn slachtoffers waren? Zo nee, waarom niet?

10

Is het kabinet voornemens de Verenigde Staten om uitlevering te vragen van Mario Reyes Mena te vragen? Zo nee, waarom niet?

11

Is er na de Zembla-afl levering contact geweest met de Amerikaanse autoriteiten over deze zaak? Zo ja, wanneer? Zo ja, wat was de inhoudelijke strekking van dit contact? Zo nee, waarom niet?

12

Klopt het volgens de informatie die het kabinet ter beschikking heeft, dat er Amerikaanse militaire adviseurs aanwezig waren in het El Paraiso legerkamp ten tijde van de moord op de vier IKON-journalisten?

13

Heeft de Nederlandse regering de Amerikaanse autoriteiten ooit gevraagd of zij wisten van de aanval op de vier IKON-journalisten voorafgaand aan die aanval? Zo ja, wanneer? Zo ja, wat was het antwoord?

14

Hebben de Amerikaanse autoriteiten volgens de informatie die het kabinet ter beschikking heeft, vooraf geweten van de «hinderlaag» waarin de vier IKON-journalisten terecht zijn gekomen en vermoord?

15

Hebben de Amerikaanse autoriteiten volgens de informatie die het kabinet ter beschikking heeft, destijds informatie geleverd aan de Salvadoraanse autoriteiten die de aanval op de IKON-journalisten mogelijk heeft geholpen?

16

Heeft het kabinet de Amerikaanse autoriteiten gevraagd of vervolging van Mario Reyes Mena mogelijk zou zijn onder Amerikaans recht? Zo ja, wanneer? Zo ja, wat was het antwoord?

17

Klopt het dat deze zaak voor het Openbaar Ministerie weinig prioriteit heeft en er slechts twee medewerkers mee aan de slag zijn?

Ten aanzien van de vragen 8 tot en met 17 bericht ik u als volgt. In Nederland is het Openbaar Ministerie bezig met een strafrechtelijk onderzoek met als uiteindelijke doel de precieze toedracht van de gebeurtenissen te achterhalen en de verdachte(n) voor de rechter te brengen. Om dit proces niet te verstoren, wordt op dit moment geen informatie verstrekt over de stand van het onderzoek en de stappen die daarin worden gezet.

Om dezelfde reden, en de gevoeligheid van deze kwestie, kunnen tevens geen mededelingen over de beschikbare capaciteit van politie en het OM in deze zaak. Gezien de ernst van de zaak – een moord op vier Nederlandse journalisten – heeft het onderzoek een hoge prioriteit bij het Openbaar Ministerie en bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Gelet op het bovenstaande krijgt het onderzoek, ondanks het tijdsverloop, de capaciteit die het vereist. Het Openbaar Ministerie en het Ministerie van Justitie en Veiligheid ondernemen alle noodzakelijke stappen om de kans op een succesvolle afloop van het onderzoek te vergroten.

Er is de Nederlandse regering veel aan gelegen degenen die verantwoordelijk zijn voor de dood van de vier journalisten voor de rechter te brengen. Het kabinet zal zich tot het uiterste inspannen om dit resultaat te bereiken.